ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 listopada 1932

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 30 zł, półrocznie 15 zł, kwartalnie 7,5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 36 zł, półrocznie 18 zł, kwartalnie 9 zł. Numer pojedyńczy 1,5 zł.

NR. 22 Wydawca: *Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.* **ROK 11**

Program gospodarczy przemysłu polskiego.

Nasze czynniki rządowe ostatnio zajmują się intensywnie zagadnieniem zwalczania kryzysu gospodarczego. W związku z tem naczelna organizacja sfer gospodarczych, Centralny Związek Przemysłu Polskiego, opracował program, który ma być przedłożony Rządowi i ma stanowić podstawę podjęcia planowej akcji, zmierzającej do wydobycia naszego życia gospodarczego z obecnej fatalnej sytuacji i pchnięcia go na nowe tory dalszego rozwoju. Program ten został wyłuszczony przez p. dyr. Andrzeja Wierzbickiego na obradach Rady C. Z. P. P. w dniach 3 i 4 bm. i poddany dyskusji. Poniżej podajemy streszczenie wywodów p. Wierzbickiego.

Kryzys dotknął wszystkie kraje, wyjątków niema. Niesłychane bogactwa Stanów Zjednoczonych A. P. bynajmniej nie zabezpieczyły i nie uratowały ich przed kryzysem. Rozpożyczone pieniądze doprowadziły w innych krajach do inflacji i nadprodukcji z jej skutkami kryzysowemi, rewizja zysków okazała się niemożliwą, również jak wypłata procentów. W rezultacie Ameryka musiała zamknąć się w murze celnym, i tem samem ograniczyć możliwość spłat, nie przyjmując towarów. Toż samo zjawisko widzimy we Francji, i tam wobec zmniejszenia się obrotów handlowych, szczególniej zagranicznych, doszło już do zmniejszenia uposażeń, jako środka ratunkowego. W różnych krajach jak w kalejdoskopie zmieniają się rządy, lewicowe, centrowe, prawicowe, są jednak dotąd bezsilne w walce z kryzysem, związanym ściśle z zamętem politycznym, czynionym przez Niemcy i z uporem Ameryki, odmawiającej otwarcia drzwi.

W tym ogólnym obrazie kryzysowym Polska cierpi specjalnie ze względu na swój ustrój społeczny, mając 410 pracowników rolniczych na 1 000 hektarów, ustępując pod tem względem tylko jednej Italji, mającej 461 pracowników na takiejże przestrzeni 1 000 hektarów. Ale Włochy posiadają kolonje, których my nie mamy. Wyjątkowo silnie więcej u nas zachodzi potrzeba sharmonizowania przemysłu i rolnictwa. W tym celu najniezbędniejszą koniecznością dla nas jest rozwijanie przemysłu. Szarą jest jednak nasza rzeczywistość. Tworząc bez oszczędności, uginamy się pod ciężarami odłużenia i odsetek. W tym stanie rzeczy sformowały się u nas zaległości podatkowe około 775 000 000 zł, zaległości w świadczeniach socjalnych przekraczają 200 000 000 zł, do tego dochodzą zaległości komunalne, razem więc mamy zaległości ponad miljard złotych. Podatek obrotowy staje się coraz uciążliwszym wobec masowych niewypłacalności. Trzeba więc postawić pytanie, co państwo może mieć z tego miljarda złotych zaległości, wciąż się powiększających, których nikt ściągnąć nie będzie w stanie? Koniecznem jest wynalezienie sposobu, aby możliwa do ściągnięcia zaległość podatkowa nie przepadła, ale, żeby przestała ona ciążyć w całości jak zmora nad życiem gospodarczem, wprowadzając marazm; baczyć przytem należy, by nie niszczyć moralności podatkowej przez premjowanie złego płatnika.

Opracowany na powyższych zasadach projekt przewiduje:

a) Zupełne umorzenie zaległych odsetek i kar.

b) Płatnikowi, wpłacającemu bieżące podatki, zaliczenie na nie całych 100% wpłaconej sumy oraz — tytułem premji — 10% na umorzenie zaległości.

c) Płatnikowi, nie mającemu zaległości udzielenia takiejże 10% premji w postaci bonów, któremi mogłyby być płacone podatki po 2 latach.

Powyższy proponowany sposób byłby wprawdzie sposobem drobnym i skromnym, ale zupełnie konkretnym i odciążającym od zmory zaległości. Byłby to sposób powszechny i jednolity.

Przechodząc od odciążenia kredytowego, należy uznać, że sposoby tego odciążenia nie mogą być jednolitemi i powszechnemi.

O ile chodzi o przemysł, to niezależnie od perspektyw, które może otworzyć stanowisko Rządu w dziedzinie kredytów przemysłowych, specjalną uwagę należy zwrócić na instytucję nadzoru sądowego, która w dzisiejszym czasie okazała się pożyteczną i winna być odpowiednio rozwinięta w dostosowaniu do potrzeb chwili.

Inaczej odciążenie przedstawia się dla rolnictwa. Walka ze sztywnemi cenami kartelowemi, nie rozwiązuje zadania bynajmniej i odcinek ten, po dokładnem rozważeniu, przestanie być ostrym. Dla rolnictwa jest najważniejsze odciążenie kredytowe, ale zupełne zwolnienie od długów byłoby błędnem, gdyż koniecznem jest dla rolnictwa korzystanie w przyszłości ze zdolności kredytowej. Pozostaje więc moratorjum proponowane na 3 lata i zmniejszenie odsetek.

Co się tyczy odciążenia zaległości w świadczeniach socjalnych, to rozróżnić należy krótkoterminowe zaległości Kasy Chorych od długoterminowych: zaległości w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i w Zakładzie Ubezpieczeń od wypadków. Do zaległości w Kasie Chorych może być stosowany mniejwięcej ten sam sposób, co do zaległości podatkowych, natomiast dwa pozostałe zakłady muszą mieć zabezpieczone wszystkie wpływy, gdyż w przeciwnym razie cały system upada. Tam więc mogą mieć zastosowanie tylko ulgi w stopie procentowej, która winna ulec silnemu zmniejszeniu i w ograniczeniu egzekucji, jednak bez jakichkolwiek premji. W ten sposób projekt nie podważa reformy socjalnej i podstaw psychicznych.

Dalsze reformy podatkowe wymagają:

a) Zupełnego skreślenia podatku majątkowego, który samo życie skreśliło już tak, jak skreśliło zaległości podatkowe, niemożliwe do ściągnięcia. Podatek majątkowy był potrzebny wówczas, gdy chodziło o stworzenie waluty. Obecnie jest on przeżytkiem, ale przeżytkiem niebezpiecznym, gdyż tkwi w hipotekach, utrudniając kredyt. Nierealna jest myśl przerzucenia podatku majątkowego na podatek dochodowy, stale się zmniejszający.

b) Toż samo dotyczy konieczności znacznych ulg w podatku spadkowym, obciążającym nasze warsztaty w sposób antygospodarczy i antyspołeczny, przeważnie będący tylko niebezpieczną fikcją, wobec niemożności wypłacenia.

c) Dla średnich i małych warsztatów odstąpienia od systemu określania ryczałtu normalnych obrotów i dochodów, który okazał się zgubnym.

d) Odstąpienia od systemu sięgania do rezerw przedsiębiorstw i faworyzowania poszczególnych przedsiębiorstw.

Przechodząc do projektowanych ubezpieczeniowych reform socjalnych (ustawy scaleniowej), p. Wierzbicki podkreślił przerost tych ubezpieczeń i ich sztywność, zupełnie niedostosowaną do kryzysu przeżywanego; cyfry stosunku świadczeń do zarobków świadczą w pewnych wypadkach o absurdal-

ności tego stosunku, szczególniej na Górnym Śląsku. Taki przerost prowadzi do zmniejszenia zatrudnienia. Ubezpieczenia socjalne winny zabezpieczać najniezbędniejsze minimum utrzymania, dalszy jednak pewien komfort powinien być pozostawiony staraniom osobistym jednostki i jego zmysłowi oszczędności.

Polityka sfer gospodarczych w zakresie projektowanych reform socjalnych powinna dążyć do zmniejszenia obciążeń i do odłożenia projektów nowych form ubezpieczenia, o których może być mowa dopiero po zwalczeniu kryzysu.

W sprawie zwalczania cen kartelowych i wogóle polityki cen, p. Wierzbicki, powołując się na prace Ligi Narodów (La situation économique mondiale) i na dzieło prof. Feliksa Młynarskiego, wskazał, że zachodzi tu jaknajgłębsze nieporozumienie. Zadaniem karteli właściwem jest moderowanie wahań cen. Panaceum na spadek cen niema. Ceny płodów rolnych w 1928 roku były utrzymywane sztucznie, co tembardziej odbiło się na ich spadku. Polityka cen dążyć powinna do podtrzymania cen płodów rolniczych i do zmniejszenia kosztów produkcji przemysłowej. W sprawie zatrudnienia i walki z bezrobociem zakłady przemysłowe, pozostające na służbie społecznej w najściślejszym znaczeniu tego wyrazu, dążyć winny z należytem umiarem do powiększenia dni pracy, bez zmniejszania zarobków, chociaż ze zmniejszeniem płacy.

W sprawie tak zwanej planowości gospodarstwa krajowego p. Wierzbicki wykazał na przykładzie Sowietów, jak mocne są naturalne granice tego eksperymentu. Przykład Rosji udowodnił, że niema możliwości oddzielenia pracy od jej rezultatów. Gospodarka planowa tembardziej u nas, przy systemie kapitalistycznym, miejsca mieć nie może. W pewnym ograniczonym znaczeniu tego wyrazu Rząd ma jednak możność stosowania gospodarki planowej, mianowicie przy administrowaniu kolejami, na których jest widoczny przerost personelu administracyjnego, nieprawdopodobnie wysoka suma wydatków na emerytury, komercjalizacja tylko fikcyjna, a ceny przewozu rozeszły się z cenami produktów w ciągu ostatnich paru lat o mniejwięcej 50%.

Przy wszelkich planach gospodarczych zawsze trzeba mieć na uwadze, że Polska w stosunku do swoich sąsiadów i wogóle do innych państw jest mocno upośledzona:

a) przez kolosalne granice,
b) przez najniebezpieczniejsze sąsiedztwa,
c) przez brak jakichkolwiek oszczędności,
d) przez odległość od morza miejsc wydobywania surowców,
e) przez planową gospodarkę tam, gdzie nie powinno jej być, a przez brak tam, gdzie powinna być,
f) przez brak propagandy politycznej i gospodarczej (niema papierów giełdowych na rynkach światowych),
g) przez niesłychane ciężary wojenne przy braku odszkodowania za poniesione straty.

W tych warunkach pozostaje jako środek wyrównawczy, należycie skonstruowana taryfa celna, która nie ma i nie może mieć u nas charakteru interwencjonizmu, a jest najniezbędniejszym i słusznem wyrównaniem, dyktowanem przez instynkt samozachowawczy.

Reasumując swoje przemówienie p. Wierzbicki raz jeszcze podkreślił, że cały program, wypośrodkowany przez C. Z. P. P., ma za główny cel praktyczny utrzymania złotego, do czego prowadzą projektowane środki konieczne, nieuszczuplające Skarbu Państwa, lecz usuwające zmorę fikcji ciężarów gniotących życie gospodarcze, a nie mogących być odebranemi ani przez państwo, ani przez instytucje społeczne, ani przez wierzycieli. Usunięcie tych ciężarów, tej zmory miljarda złotych, związane jest równocześnie z odprężeniem psychicznem. Konieczność powyższa winna być zrozumiana przez wszystkich obywateli państwa — słabą jest u nas dotąd opinja społeczna. Zadaniem sfer gospodarczych jest budzenie tej opinji i przystosowanie jej do charakteru kapitalistycznego naszego państwa, podstawą zaś ustroju kapitalistycznego jest utrzymanie zdolności odtwarzania warsztatów pracy. W Sowietach mylną jest ideologja, ale nastawienie do tej ideologji odpowiednie. U nas zaś tego właśnie odpowiedniego nastawienia niema, skutkiem czego błądzimy pomiędzy kapitalizmem i socjalizmem.

Pan Minister Strasburger referował kwestję programu gospodarczego dla rolnictwa, rozwijając odnośne punkty ogólnikowego tylko pod tym względem przemówienia p. Wierzbickiego.

Sprawy podatkowe i egzekucyjne.

Amortyzacja bydynków przy podatku dochodowym.

W ubiegłym roku zaczęto w okręgu poznańskiej Izby Skarbowej stosować nowy sposób obliczania odpisów amortyzacyjnych przy ustalaniu dochodu podatkowego z nieruchomości miejskich. Dopuszczano mianowicie odpisy na amortyzację najwyżej w wysokości 10—15% od sumy przychodu brutto z danej nieruchomości.

Ponieważ ten sposób obliczania amortyzacji nie był zgodny z obowiązującemi przepisami i krzywdził właścicieli domów, podjęło Poznańskie Towarzystwo Właścicieli Domów usilne starania o zmianę odnośnych zarządzeń. Wielu właścicieli domów w odwołaniach zarzuciło niewłaściwy sposób obliczenia i niedostateczność przyznanych przy wymiarze podatku odpisów.

Na życzenie kół interesowanych przedstawiłem swoje zapatrywanie w paru czasopismach w artykule p. n. „Zasady prawidłowej amortyzacji budynków w podatku dochodowym".

Poznańska Izba Skarbowa odniosła się do Ministerstwa Skarbu o wyrażenie opinji, względnie o udzielenie wskazówek, jak w tej sprawie należy postępować.

Ministerstwo odpowiedziało okólnikiem z dnia 11. VII. 1932 L. D. V. 20490/2/32, który został podany do wiadomości wszystkim Izbom Skarbowym w państwie do stosowania się.

Ponieważ okólnik ten będzie odtąd przez władze skarbowe stosowany, a sprawa interesuje żywo szerokie koła podatników, przytaczam go w całości w brzmieniu, ogłoszonem w „Czasopiśmie Skarbowem". Ministerstwo wyjaśnia:

„W myśl art. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym, par. 16 przep. wyk. do tejże ustawy oraz judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego podstawą do obliczania procentów (stopnia) zużycia dla celów amortyzacji jest pierwotna wartość (zakupu albo wytworzenia) amortyzowanego przedmiotu majątkowego. Właściciel zatem nieruchomości miejskiej, który wybudował nieruchomość i posiada ją nieprzerwanie do chwili miarodajnej dla opodatkowania, ma prawo przeprowadzać dla celów podatku dochodowego corocznie procentowe odpisy z tytułu amortyzacji od ogólnej sumy kosztów budowy opodatkowanej nieruchomości. Natomiast właściciel nieruchomości, który nabył gotową już nieruchomość za określoną cenę kupna i sprzedaży, ma prawo przeprowadzać corocznie odpisy procentowe tytułem amortyzacji od ceny kupna opodatkowanej nieruchomości. Osobom, które weszły w posiadanie nieruchomości miejskich w drodze spadkobrania, względnie darowizny, pod względem amortyzacji przysługują te same prawa, jakie przysługiwały spadkodawcom i darczyńcom.

Pierwotną wartość budynku (koszta wybudowania lub cenę kupna) wyrażoną w walutach b. państw zaborczych należy przeliczyć na złote według parytetu złota.

Przy budynkach, które w drodze kupna i sprzedaży przeszły w ręce obecnych posiadaczy w okresie dewalua-

cji walut b. państw zaborczych względnie marki polskiej, t. j. w okresie od 1 listopada 1918 roku do 1 kwietnia 1924 roku Ministerstwo Skarbu zezwala, by ze względów słuszności za podstawę procentowych odpisów z tytułu amortyzacji przyjmowaną była najbliższa wartość pierwotna (koszta wybudowania lub cena kupna) z przed okresu dewaluacyjnego.

W razie trudności w ustaleniu wartości pierwotnej budynków, zwłaszcza z dawniejszych okresów, za podstawę procentowych odpisów amortyzacyjnych można przyjmować posiłkowo wartość ubezpieczeniową danego budynku z przed okresu dewaluacyjnego.

O ile chodzi o budynki, dla których podstawa procentowych odpisów amortyzacyjnych nie da się ustalić w sposób wyżej unormowany, należy tę podstawę ustalić przez znawców. Raz ustalona podstawa amortyzacji będzie miarodajna przy wymiarze podatku dochodowego w latach następnych.

W sprawie wysokości procentowych odpisów z tytułu amortyzacji Ministerstwo Skarbu podkreśla, że 2 proc. stawka dla budynków mieszkalnych z par. 16 przep. wyk. jest stawką orjentacyjną, która może być zmieniona w zależności od czasu trwania budynku i faktycznego zużycia w danym okresie.

Powyższe pismo przesłano Izbom Skarbowym do wiadomości z tem, że jeżeli praktyka dotychczasowa, stosowana w sprawie amortyzacji budynków mieszkalnych, w poszczególnych okręgach Izb Skarbowych nie odbiega rażąco ze szkodą dla Skarbu Państwa, od zasad wyłuszczonych w reskrypcie do Izby Skarbowej w Poznaniu, i nie wywołuje większych tarć pomiędzy właścicielami nieruchomości, a władzami skarbowemi, Ministerstwo Skarbu nie widzi przeszkód w dalszem stosowaniu dotychczasowej praktyki. Gdyby jednak dotychczasowa praktyka przynosiła straty w podatku dochodowym, względnie gdyby na tle dotychczasowej praktyki wynikały masowe tarcia pomiędzy płatnikami podatku dochodowego, a władzami skarbowemi, należy sprawę amortyzacji budynków mieszkalnych unormować w myśl wskazań zawartych w reskryjcie do Izby Skarbowej w Poznaniu.

Decyzja w tym względzie powinna być powzięta przez poszczególne Izby Skarbowe po dokładnem rozważeniu okoliczności, przemawiających za pozostawieniem dotychczasowej praktyki, względnie za wprowadzeniem praktyki zgodnej z zasadami, wyrażonemi w reskrypcie do Izby Skarbowej w Poznaniu." (Dok. nastąpi).

J. Nikodem.

W sprawie kosztów egzekucyjnych.

Według rozporządzenia o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych opłata za upomnienie od zaległości podatkowej do 600 zł wynosi zł 1,50, co daje się dotkliwie uczuć płatnikom, zalegającym z drobnemi kwotami.

Leży zatem we własnym dobrze zrozumiałym interesie płatników posiadających drobne zaległości podatkowe, aby je uiszczali dobrowolnie, nie wyczekując upomnienia, pociągającego za sobą uciążliwą dla nich opłatę, której można było uniknąć.

Należy nadto zwrócić uwagę na to, że omawiane koszty dotyczą nietylko państwowych podatków i opłat, ale także wszelkich innych świadczeń publicznych, których ściąganie przeszło do kompetencyj urzędów skarbowych.

Między innemi dotyczą te koszty także nieuiszczonych w terminie podatków i opłat oraz innych należności, przypadających na rzecz samorządu gminnego, powiatowego i wojewódzkiego, oraz składek na rzecz zakładów ubezpieczeń społecznych, Kasy Chorych, Funduszu Bezrobocia. Zaleganie przeto z drobną nawet sumą na rzecz tych instytucyj spowodować może obciążenie w formie doręczeń upomnienia.

Odnośnie obliczania kosztów egzekucyjnych Ministerstwo Skarbu udzieliło następujących wyjaśnień. W wypadku, gdy ściągnięcie należności wymagać będzie przeprowadzenia dwóch lub jednej czynności egzekucyjnej, jednak tego samego rodzaju, naprzykład tylko zajęcie ruchomości albo tylko zajęcie wierzytelności pieniężnej dłużnika, to opłatę egzekucyjną od całej sumy poszukiwanej pobiera się raz tylko za wszystkie dokonane czynności egzekucyjne tego samego rodzaju, przyczem bez znaczenia jest okoliczność, że powyższe czynności dokonane zostały w różnym czasie.

Jeżeli natomiast celem ściągnięcia należności urząd skarbowy zmuszony jest dokonać kilku różnych rodzajów czynności egzekucyjnych, np. zajęcie ruchomości i zajęcia wierzytelności pieniężnych dłużnika, to wtedy opłaty egzekucyjne pobrać należy za tego rodzaju czynności egzekucyjne oddzielnie od sumy należności, jakie ciążyły na dłużniku w chwili dokonania czynności egzekucyjnej. Powyższe wyjaśnienia najlepiej uprzytomnić sobie na przykładach:

1. Celem ściągnięcia należności, wynoszącej 1 000 złotych dokonano zajęcia ruchomości w mieszkaniu dłużnika na kwotę 300 zł i w jego przedsiębiorstwie na kwotę 700 zł. Opłatę egzekucyjną należy w tym wypadku pobrać raz jeden tylko w kwocie 20 zł od całej sumy poszukiwanej należności.

2. Celem ściągnięcia należności wynoszącej 1 000 złotych dokonano zajęcia ruchomości dłużnika np. 1 października na sumę 700 zł, obliczając opłatę egzekucyjną w kwocie 20 zł. Po otrzymaniu wiadomości, że dłużnik posiada jeszcze inne ruchomości dokonano w kilka dni później ponownego zajęcia ruchomości na pozostałą sumę poszukiwanej należności t. j. na kwotę 300 zł. Za tę drugą czynność egzekucyjną zajęcia ruchomości opłaty egzekucyjnej nie należy pobierać.

Udzielenie bonifikat przy spłacie zaległości podatkowych.

Minister Skarbu okólnikiem z dnia 27/X. 1932 r. L. D. V. 36 574/I. 32. wyjaśnił, że bonifikaty, przewidziane w rozp. Ministra Skarbu z dn. 15/III. 32. należy przyznawać również tym płatnikom, którzy zamiast uiszczenia wyszczególnionych w § 3 pow. rozporządzenia zaległości podatkowych gotówką — przedstawili, lub przedstawią w okresie trwania bonifikat zaświadczenie instytucji państwowej, stwierdzające, iż przypadająca płatnikowi od tej instytucji, a płatna już w chwili wydania zaświadczenia należność za wykonane roboty lub dostawy zostanie przez odnośną instytucję przekazana urzędowi skarbowemu na pokrycie wymienionych na wstępie zaległości podatkowych.

O rozmiarze przyznać się mającej bonifikaty decyduje w takich wypadkach data przedstawienia urzędowi skarbowemu wspomnianego wyżej zaświadczenia.

Powyższe wyjaśnienie analogicznie stosowane będzie przy udzielaniu bonifikat na zasadzie § 1 rozp. Ministra Skarbu z dn. 19/IV. 1932 o ulgach w spłacie zaległości w państwowym podatku przemysłowym.

Obniżenie kar za zwłokę.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 31. 7. 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych oraz na podstawie art. 1 ust. 1 lit. b. ustawy z dnia 10. 3. 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych okólnikiem z dnia 26. 10. 1932 r. L. D. V 45 325/I/32 Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby od wszelkich wpłat, uskutecznianych począwszy od dnia 1. 10. 1932 r. na poczet nieodroczonych i nierozłożonych na raty zaległości w podatkach bezpośrednich i opłatach stemplowych, bez względu na czas ich powstania, władze skarbowe aż do odwołania pobierały obniżone kary za zwłokę, w wys. 15% w stosunku rocznym, licząc od ustawowego terminu płatności.

Prawo i sąd w życiu gospodarczem.

Niewłaściwe zachowanie się pracownika jest przyczyną rozwiązania umowy o pracę.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o umowach o pracę pracowników umysłowych zastrzega dla pracodawcy możność natychmiastowego rozwiązania umowy służbowej z winy pracownika w razie obrazy lub znieważenia pracodawcy, jego zastępców lub przełożonych — przez pracownika.

Interpretacja tego przepisu prawnego w praktyce nastręcza poważne wątpliwości i sądy w całym szeregu wypadków wyjaśniły już, co należy rozumieć przez obrazę lub znieważenie pracodawcy. Ostatnio jednak Sąd Najwyższy wypowiedział pogląd, dotyczący obowiązku poprawnego zachowania się pracownika w stosunku do zwierzchnika nietylko w czasie godzin urzędowych lecz również i w życiu prywatnem.

W ciekawem tem orzeczeniu Sąd Najwyższy stwierdza, że obowiązek poprawnego zachowania się pracownika w stosunku do zwierzchnika nie ogranicza się jedynie do sfery służbowej, gdyż tak w życiu prywatnem jak i publicznem pracownik winien szanować godność osobistą i dobre imię swego zwierzchnika. W razie konfliktu między pracownikiem a pracodawcą poza sferą stosunku służbowego sąd w każdym poszczególnym wypadku winien rozważyć, czy czyn pracownika zawierał w sobie cechy obrazy zwierzchnika, pociągającej za sobą możność natychmiastowego rozwiązania umowy najmu pracy z winy pracownika. (Orzecz. S. N. w sprawie Nr. I. C. 1870/31).

Nowelizacja ustawy o podatku dochodowym.

W nr 91 Dzienniku Ustaw ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, nowelizujące przepisy ustawy o państwowym podatku dochodowym. Ogłoszona nowela nie zawiera żadnych zmian zasadniczych. Główne zmiany dotyczą przedewszystkiem znowelizowania art. 73, który zawiera postanowienia, dotyczące postępowania przed Komisją Odwoławczą. Dotychczasowe brzmienie art. 73 dotyczyło postępowania wyłącznie przed Komisją Odwoławczą i nie było nigdzie mowy o tem, jakie postępowanie należy stosować w tym wypadku, gdy podatek dochodowy wymierzony jest w pierwszej instancji nie przez Komisję Szacunkową, a w drugiej nie przez Komisję Odwoławczą, lecz w pierwszej instancji przez Izbę Skarbową, a w drugiej przez Ministerstwo Skarbu.

Brakom tym zapobiega właśnie ogłoszona nowela do ustawy o podatku dochodowym, która zastosowała przepisy, dotyczące postępowania przez Komisję Odwoławczą również do tych wypadków, kiedy odwołanie od wymiaru podatku dochodowego rozstrzyga Ministerstwo Skarbu

Przegląd ustaw i rozporządzeń.

Najwyższy Trybunał Administracyjny — rozp. z dn. 27/X. 1932 (Dz. Ust. R. P. Nr. 94, poz. 808).

Dochodzenie roszczeń pieniężnych i egzekucja należności pieniężnych, opartych na tytułach, prywatno-prawnych, przypadających od związków komunalnych — rozp z dn. 27/X. 32 (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 809).

Reorganizacja prawno - publicznych zakładów ubezpieczeń w woj. poznańskiem i pomorskiem — rozp. z dn 27/X. 1932 (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 811).

Zmiana niektórych post. rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 27/V. 27 o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych — rozp. z dnia 27/X. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 813).

Zmiana rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 29/XI. 1930 r. o organizacji i funkcjonowaniu instytucji ubezpieczeń społecznych — rozp. z dnia 27/X. 1932 r. (Dz U. R. P. Nr. 94, poz. 814)

Wprowadzenie wyłączności waluty polskiej w opłatach kolejowych na obszarze W. M. Gdańska — rozp. Ministra Komunikacji z dnia 25/X. 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 822).

Sprawy socjalne.

W sprawie kar przewidzianych za niewpłacenie do instytucyj ubezpieczeń społecznych sum potrącanych pracownikom.

Nawiązując do notatki zamieszczonej w powyższej sprawie w Nr. 19/32 „Życia Gospodarczego“, donosimy dodatkowo, że na jednym z ostatnich Zjazdów Związku Izb Przemysłowo-Handlowych rozważana była kwestja konieczności interwencji Związku Izb w sprawie art. 58 nowego prawa o wykroczeniach, który przewiduje karę aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 złotych za niewpłacanie do instytucyj ubezpieczeń społecznych sum, potrącanych na rzecz tych instytucyj przy wypłacie pracującym wynagrodzenia. W rzeczywistości artykuł ten oparty jest na błędnem mniemaniu, że sumy buchalteryjne, względnie myślowo potrącone przy wypłatach — rzeczywiście wpłynęły do kieszeni przedsiębiorcy i że ten ostatni nie wpłaca w takim wypadku należności faktycznie zainkasowanych na rzecz osób trzecich, podczas gdy w większości wypadków w dzisiejszych czasach przedsiębiorca naprawdę nietylko nie zainkasował żadnych sum, ale często nie jest nawet w stanie wypłacić w terminie wynagrodzenia, przypadającego robotnikom. O nadmiernem przeciążeniu warsztatów pracy świadczeniami z tytułu ubezpieczeń społecznych świadczy powstanie zaległości, sięgających setek miljonów złotych. Artykuł 58 nie znajduje więc bynajmniej uzasadnienia w społecznem wyczuciu winy; jest środkiem presji, zmierzającej do zapewnienia bytu finansowego instytucjom ubezpieczeń społecznych, gospodarcze skutki tego artykułu będą niewątpliwie wybitnie ujemne.

Różne.

Tydzień Propagandy Przemysłu Polskiego.

W okresie od 4 do 11 grudnia br. urządza Związek Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu „Tydzień Propagandy Przemysłu Polskiego“. W okresie tym na całym terenie województw Poznańskiego i Pomorskiego zostanie przeprowadzona jaknajszersza akcja propagandowa na rzecz wytwórczości krajowej. Cała ta akcja będzie miała na celu pobudzenie wśród naszego społeczeństwa zdrowego patrjotyzmu gospodarczego oraz wykazanie szerokim masom konsumentów ,że wyroby krajowe w niczem nie ustępują zagranicznym, a przeciwnie, niejednokrotnie przewyższają je pod względem jakości i solidności wykonania. W „Tygodniu Propagandy Przemysłu Polskiego będą urządzane pochody, akademje, odczyty w szkołach, teatrach i kinach, jak również i przez Radjo.

W dniu rozpoczęcia „Tygodnia Propagandy Przemysłu Polskiego“ tj. 4 grudnia br. urządza Związek Obrony Przemysłu Polskiego korowód udekorowanych pojazdów mechanicznych i konnych, który przejdzie głównemi ulicami miasta. Zbiórka pojazdów w dniu 4 grudnia o godz. 10-tej na Placu Sapieżyńskim.

Zwracamy się z gorącym apelem do P. P. Przemysłowców i Kupców, ażeby zechcieli poprzeć nasze wysiłki, które mają na celu li tylko dobro przemysłu polskiego i zgłosili udział swojej firmy w „Korowodzie.“

W a r u n k i u d z i a ł u: 1. Zgłoszone pojazdy winny reprezentować firmę krajową.

2. Zgłoszenie na piśmie należy kierować do Sekretarjatu ZOPP Rzeczypospolitej 1, tel. 25-95 w godz. od 8—15.

3. Równocześnie ze zgłoszeniem należy uiścić opłatę, która wynosi dla członków Związku Obrony Przemysłu Polskiego 10 zł od pojazdu, dla nieczłonków zł 15,— od pojazdu.

4. Bliższych szczegółów, dotyczących „Tygodnia Propagandy Przemysłu Polskiego" udziela Sekretarjat ZOPP. Rzeczypospolitej 1, tel. 25-95 w godz. od 8—15.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego.

Biuro traktatowe.

Ogłoszona w Nr. 85 Dziennika Ustaw R. P. nowa taryfa celna wejdzie w życie z dniem 11 października 1933 r. Przez roczny okres czasu zatem, jak można przewidywać, dokonają się zmiany w naszych traktatach handlowych, bądź z inicjatywy polskiej, bądź z inicjatywy naszych kontrahentów.

W tem przewidywaniu i Rząd i koła gospodarcze przystępują do prac przygotowawczych do ustalenia naszych postulatów zarówno w dziedzinie niezbędnej ochrony naszej wytwórczości, jak i w dziedzinie naszej ekspansji wywozowej.

W wyniku porozumienia przedstawicieli samorządu gospodarczego i naczelnych organizacyj gospodarczych została utworzona Rada Traktatowa. — Do Rady tej wchodzą następujące grupy zorganizowanego życia gospodarczego: Centralny Związek Przemysłu Polskiego, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych, Izby i organizacje rolnicze oraz rzemiosła. Przewodniczącym Rady Traktatowej jest p. Dr. Paweł Minkowski.

Biuro traktatowe przystępuje narazie do opracowania, zgodnie z życzeniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu, ogólnych danych o typowych dla poszczególnych gałęzi przemysłu artykułach. Centralny Związek Przemysłu Polskiego opracowuje już dane statystyczne o przywozie i wywozie poszczególnych wytworów przemysłowych.

Obniżka stopy procentowej w bankach.

Powołując się na doniesienie nasze w Nr. 21/32 „Życia Gospodarczego" o obniżce dyskontu Banku Polskiego i stopy procentowej prywatnej nadmieniamy, że w Dz. U. R. P. Nr. 98/32 ukazało się rozporządzenie ministrów skarbu i sprawiedliwości, regulujące korzyści majątkowe pobierane od kredytów przez instytucje bankowe. Korzyści te nie mogą przekraczać 9,5% rocznie. 10% wolno pobierać tylko Komunalnym Kasom Oszczędności w siedmiu województwach wschodnich, oraz wszystkim spółdzielniom kredytowym, operującym droższym kapitałem. Rozporządzenie to obniżające stopę procentową od 1—1½% należy traktować jako dalszy etap tanienia pieniądza.

„Francopol" w Poznaniu.

Jak się dowiadujemy w Poznaniu otwarto nową agenturę polskiego biura podróży „Francopol", w lokalach Polskiej Agencji Reklamy „Par", Al. Marcinkowskiego 11, tel. 44-76.

Agentura zajmować się będzie sprzedażą biletów kolejowych zagranicznych po cenach urzędowych oraz biletów turystycznych do Francji i Belgji po cenach zniżonych — organizowaniem wycieczek po kraju — pielgrzymek i podróży ryczałtowych załatwianiem wiz paszportowych oraz wszelkich czynności wchodzących w zakres nowoczesnego podróżnictwa.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.